

UCHWAŁA NR XX/170/08
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

z dnia 30 stycznia 2008 r.

w sprawie zasad utrzymywania psów na terenie Miasta Suwałk.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175 poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173, poz. 1218), w związku z art. 4 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, Nr 180, poz. 1495, z 2006 r. Nr 144, poz. 1042), art. 11 ust. 1, 3 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 z 2004 r., Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 175, poz. 1462 z 2006 r. Nr 249, poz. 1830) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz.U. Nr 116, poz. 753) po zasięgnięciu opinii Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce Zarząd Okręgu w Suwałkach, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz uzgodnieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Osoby będące właścicielami bądź opiekunami psów zobowiązuje się do:

- 1) rejestracji psa oraz jego trwałego oznakowania, poprzez wszczęcie przez lekarza weterynarii elektronicznego mikroprocesora pod skórę zwierzęcia.
- 2) wyprowadzania psów na smyczy. Psy ras uznawanych, w myśl przepisów, za agresywne muszą posiadać również założony kaganiec.
- 3) natychmiastowego usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez zwierzęta w miejscach publicznych.
- 4) sprawowania opieki nad zwierzętami w sposób wykluczający zagrożenie bezpieczeństwa lub uciążliwość dla ludzi.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 są ponadto zobowiązane, z mocy odrębnych przepisów do:

- 1) zapewnienia psom należytych warunków bytowych.
- 2) dokonywania obowiązkowych szczepień ochronnych psów w terminie:
  - a) 30 dni od momentu ukończenia przez psa 3 miesięcy życia a następnie nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia.
  - b) bezzwłocznie w przypadku niezaszczepionych dotąd psów starszych niż 3 miesiące

§ 2. Rejestracji oraz oznakowania, o którym mowa w § 1 pkt 1 należy dokonać:

- 1) w przypadku psa młodego - do dnia ukończenia przez zwierzę 1 roku życia,
- 2) w przypadku wejścia w posiadanie psa dorosłego - w terminie 30 dni od dnia nabycia zwierzęcia,

§ 3. Właściciel psa jest obowiązany do zgłaszania wszelkich zmian (śmierć zwierzęcia, zaginięcie, zmiana właściciela itp.) w rejestrze psów, celem aktualizacji danych. W przypadku sprzedaży obowiązek spoczywa na sprzedającym.

§ 4. Rejestr, o którym mowa w § 3 prowadzony jest przez Urząd Miejski w Suwałkach, na podstawie danych systematycznie dostarczanych przez lekarzy weterynarii dokonujących znakowania psów.

§ 5. Zwolnienie psa ze smyczy dozwolone jest jedynie poza terenami zabudowanymi oraz miejscami publicznymi, a opiekun psa ma możliwość sprawowania bezpośredniej kontroli nad jego zachowaniem.

§ 6. Zabrania się wprowadzania psów do sklepów i lokali gastronomicznych, aptek, pomieszczeń służby zdrowia, pomieszczeń biurowych, placów zabaw oraz innych obiektów, których administracja wprowadzi taki zakaz.

§ 7. Zakaz o którym mowa w § 6 nie dotyczy psów przewodników.

§ 8. Pies pozostawiony bez nadzoru w miejscu publicznym musi być należycie uwiązany i posiadać założony kaganiec.

§ 9. Psy pozostawione bez nadzoru człowieka i nie uwiązane traktowane są jako bezdomne.

§ 10. Psy bezdomne są wyłapywane przez podmiot któremu zadanie takie zleci Miasto.

§ 11. W przypadku ustalenia właściciela zwierzęcia, które zostało wyłapane jako bezdomne, koszty jego wyłapania oraz przetrzymania, w tym również opieki weterynaryjnej, niezależnie od sankcji przewidzianych prawem z tytułu pozostawienia zwierzęcia bez właściwego nadzoru, ponosi jego właściciel.

§ 12. Wyłapane psy bezdomne przekazywane są podmiotowi któremu Miasto, w drodze umowy przekazało obowiązek gminy opieki nad bezdomnymi psami.

§ 13. Podmiot o którym mowa w §12 podejmuje, po upływie 14 dni od wyłapania bezdomnego psa działania zmierzające do adopcji zwierzęcia.

§ 14. Wyłapywanie bezdomnych psów prowadzone jest w sposób stały.

§ 15. 1. Wyłapywanie zwierząt prowadzi się w sposób humanitarny

2. W uzasadnionych przypadkach przy wyłapywaniu stosuje się środek czasowo-usypiający, podawany przy pomocy aplikatora do podawania leków na odległość.

3. Używane przy wyłapywaniu zwierząt bezdomnych urządzenia i środki nie mogą stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia ani zadawać im cierpienia.

§ 16. W celu ograniczenia ilości bezdomnych psów wprowadza się do realizacji „Program Zapobiegania Bezdomności Psów w Mieście Suwałki”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 17. W przypadku utrzymywania psów agresywnych na terenie ogrodzonym władający posesją obowiązany jest umieścić w widocznym miejscu stosowną tabliczkę ostrzegawczą.

§ 18. Z mocy odrębnych przepisów:

- 1) właściciele psów odpowiadają za wyrządzone przez nie szkody.
- 2) zabronione jest szczucie i drażnienie psów w celu wywołania agresji wobec ludzi lub innych zwierząt.

§ 19. Przewożenie zwierząt środkami komunikacji miejskiej dozwolone jest na następujących warunkach:

- 1) psy małe przewożone są na rękach,
- 2) pozostałe psy posiadają założony kaganiec i są trzymane na smyczy,

§ 20. Naruszanie przepisów niniejszej uchwały stanowi wykroczenie.

§ 21. Do wykonywania czynności związanych z egzekwowaniem od właścicieli psów lub ich opiekunów przestrzegania przepisów niniejszej uchwały upoważnia się Straż Miejską Miasta Suwałk.

§ 22. Traci moc uchwała nr XXVII/334/04 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 listopada 2004 roku w sprawie zasad utrzymywania psów na terenie Miasta Suwałk.

§ 23. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 24. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Włodzimierz Marczewski

PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI PSÓW W MIEŚCIE SUWAŁKI

Wstęp

Zwierzę - jako istota żyjąca zdolna jest do odczuwania cierpienia. Człowiek winien jest mu poszanowanie, opiekę i ochronę. Rzeczywistość niestety jest często inna. Mieszkaniec miasta decydując się na posiadanie zwierzęcia nie zawsze jest przygotowany na konsekwencje swojej decyzji. Zwierzę, jak każda istota żywa posiada swoje potrzeby, za zaspokojenie których odpowiedzialność ponosi właściciel. Wymaga to pewnego wysiłku, poświęcenia czasu oraz nakładów finansowych. Bardzo często biorąc na utrzymanie zwierzę jesteśmy albo nieświadomi tego, albo nieprzygotowani na to. W konsekwencji, w przypadku psów, utrzymywane są one często z naruszeniem prawa (wypuszczanie bez nadzoru, nie szczepienie, nie usuwanie zanieczyszczeń) lub są porzucane.

Takie postępowanie stwarza zagrożenie dla mieszkańców miasta w zakresie ich bezpieczeństwa oraz ochrony sanitarnej.

Źródłem zagrożeń bezpieczeństwa mieszkańców jest przebywanie w najbliższym otoczeniu psów bez nadzoru ich właścicieli. Z braku chęci lub czasu na wyprowadzanie swojego psa, wielu ich właścicieli wypuszcza je bez nadzoru aby zaspokoili swoje potrzeby fizjologiczne oraz „wybiegały się”. Zwierzęta takie wzbudzają niepokój przechodniów a w szeregu przypadkach dochodzi do pogryzień. Jest to tym groźniejsze że, według źródeł weterynaryjnych jedynie niewielka część psów na terenie miasta jest zaszczepiona przeciwko wściekliznie. Bezpieczeństwo mieszkańców wymaga, aby psy wyprowadzane były na smyczy, a niektóre również w kagańcach.

Zagrożenie o charakterze sanitarnym związane są z faktem, że zarówno zwierzęta, jak i ich odchody są źródłem szeregu, często groźnych chorób. Pies musi być odrobaczony a jego odchody uprzątnięte, tak aby w kontakt z nimi nie mógł wejść człowiek. Stoi to w sprzeczności z rzeczywistością, gdzie nasze otoczenie zanieczyszczane jest przez psy na naszych oczach bez jakiegokolwiek refleksji ze strony ich właścicieli. A nasze dzieci często bawią się w zanieczyszczonych piaskownicach oraz na zanieczyszczonych trawnikach.

Psie odchody nie stanowią również elementu wpływającego dodatnio na estetykę naszego otoczenia.

Z problemem skutków utrzymywania psów na terenie miasta, w szczególności przez mieszkańców budynków wielorodzinnych borykają się wszystkie samorządy miejskie ponieważ zgodnie z zapisami prawa zadaniem gminy jest:

1. organizowanie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,
2. zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywania.

Realizacji tych zadań w Suwałkach służy Program zapobiegania bezdomności psów w mieście Suwałki wprowadzony w życie w listopadzie 2004 r. i aktualizowany po trzech latach wdrażania go w życie.

2. Cel Programu

Celem Programu jest:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Suwałk,
- 2) zmniejszenie populacji bezdomnych psów,

- 3) zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu miasta.

3. Prowadzący działania

Realizację działań dotyczących przeciwdziałania bezdomności psów prowadzą:

- Urząd Miejski w Suwałkach, a w szczególności Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej,
- organizacje społeczne których statutowym celem działania jest przeciwdziałanie bezdomności zwierząt,
- podmioty uczestniczące w realizacji zadań samorządowych w przedmiotowym zakresie, w oparciu o stosowne umowy,
- Straż Miejska oraz Policja poprzez egzekwowanie przestrzegania zasad utrzymywania psów określonych uchwałą, do której załącznikiem jest niniejszy Program.

4. Sposób realizacji celów Programu

Cele Programu powinny zostać osiągnięte dzięki następującym działaniom:

- 1) rejestrowaniu i znakowaniu psów za pomocą wszczepiania elektronicznych mikroprocesorów,
- 2) intensyfikacji adopcji bezdomnych psów, wyłapanych na terenie miasta,
- 3) wspieraniu sterylizacji psów,
- 4) usypianiu ślepych miotów,
- 5) edukacji mieszkańców na temat zasad humanitarnego traktowania psów oraz obowiązków właścicieli wobec nich.

4.1. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta.

Bezpieczeństwo mieszkańców miasta powinno ulec poprawie dzięki konsekwentnemu egzekwowaniu przepisów w tym również prawa lokalnego. Przepisy te w sposób jasny zostały zawarte w uchwale Rady Miejskiej, do której niniejszy Program stanowi załącznik.

Wprowadzone tam obowiązki właścicieli psów, między innymi wyprowadzania psów na smyczy a w niektórych przypadkach również w kagańcu, szczepienia zwierzęcia, usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez podopiecznego w sposób zasadniczy ograniczają zagrożenia, jakie niesie ze sobą utrzymywanie psów na terenie miejskim.

Skuteczność przepisów prawa jest ograniczona ułomnością ich egzekwowania. Podstawowym problemem jest niemożność określenia właściciela psa. Rozwiązaniu tego problemu służy obowiązek trwałego oznakowania psów poprzez wszczepianie pod skórę zwierzęcia specjalnych mikroprocesorów. Pozwala to, za pomocą specjalnego czytnika (w który wyposażona jest Straż Miejska, podmiot wyłapujący bezdomne psy oraz lecznice weterynaryjne) zidentyfikować zarówno psa, jak i jego właściciela.

Wprowadzenie znakowania, w dużym stopniu sfinansowanego ze środków budżetu miasta w istotny sposób zmieniło realia egzekwowania obowiązujących przepisów. Rozwiązanie problemu wymagało by jednakże oznakowania wszystkich psów w mieście oraz zmiany podejścia władz sąsiadujących z Suwałkami gmin wiejskich.

Od momentu wprowadzenia znakowania psów w końcu 2004 r. oznakowanych zostało 3406 psów. Niestety wg szacunków stanowi to jedynie około połowy populacji psów w naszym mieście. Zapewnienie kontroli nad utrzymaniem psów wymaga dalszej egzekucji obowiązku ich oznakowania, szczególnie na osiedlach mieszkaniowych.

Istotnym aspektem znakowania psów jest kontakt podczas znakowania właściciela zwierzęcia z weterynarzem. Kontakt ten może być w wielu przypadkach początkiem właściwej opieki weterynaryjnej, w tym systematycznego szczepienia zwierząt.

Poza znakowaniem poprawie bezpieczeństwa mieszkańców służy ich edukacja w zakresie zasad humanitarnego traktowania psów oraz obowiązków właścicieli wobec nich.

4.2 Zmniejszenie populacji psów bezdomnych.

Zmniejszaniu populacji bezdomnych psów służy między innymi obowiązek rejestrowania i trwałego oznakowania psów. Ograniczy to bezkarne porzucanie psów przez właścicieli, których miłość do zwierząt była krótkotrwała. Pies taki, po odłowieniu, będzie mógł być zidentyfikowany a jego właściciel poniesie konsekwencje finansowe i prawne.

Kolejnym działaniem prowadzącym do zmniejszania populacji jest propagowanie sterylizacji zwierząt utrzymywanych na terenie miasta. Powinno to ograniczyć problem niekontrolowanego rozmnażania się psów oraz porzucania szceniąt. Narzędziem finansowym wspierającym sterylizację jest zwolnienie z opłaty za posiadanie psa, którego poddano sterylizacji, przez okres 4 lat. Mechanizm taki wprowadzono Uchwałą Rady Miejskiej i pozwala on właścicielowi psa na zwrot kosztu sterylizacji.

Trzy lata realizacji programu pozwalają stwierdzić, że skuteczność zwolnień w płaceniu opłaty za posiadanie psa jest istotnie ograniczona niedostateczną znajomością tych uregulowań przez właścicieli psów. Niezbędne jest rozpropagowanie tego mechanizmu. Niezbędnym działaniem prowadzącym do zmniejszenia populacji bezdomnych psów jest również usypianie ślepych miotów szceniąt.

Kluczowe znaczenie dla ograniczania zjawiska bezdomności psów ma edukacja mieszkańców w tym zakresie. Uświadomienie mieszkańcom konsekwencji wejścia w posiadania psa powinno ograniczyć nie tylko utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach ale również ich porzucanie w wyniku rozczarowania obowiązkami jakie właściciel wziął na siebie.

4.3. Zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu Suwałk.

Bezdomne psy muszą być wyłapywane w sposób humanitarny, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wyłapane zwierzęta w przypadku braku możliwości identyfikacji ich właściciela przekazywane są podmiotowi prowadzącemu opiekę nad takimi zwierzętami w oparciu o umowę z samorządem miasta. Psy których właściciela można zidentyfikować są zwracane właścicielowi przy jednoczesnym wyciągnięciu konsekwencji prawnych i finansowych z pozostawienia zwierząt bez nadzoru.

Niezmiernie istotne jest wspieranie ww podmiotu w poszukiwaniu nowych właścicieli dla wyłapywanych psów. Szczególną rolę mają tutaj do odegrania, poza władzami miasta organizacje których statutowym celem działania jest zapewnianie zwierzętom właściwych warunków życia oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt oraz wolontariat.

Narzędziem wsparcia adopcji jest zwolnienie przez Radę Miejską w Suwałkach na okres 1 roku właścicieli adoptowanych psów z obowiązku wnoszenia opłaty za posiadanie psa.

Podkreślić można znaczną poprawę, w trakcie dotychczasowego funkcjonowania Programu wyników adopcji psów. Doskonalenie działań w tym zakresie powinno przynieść zadowalający poziom opieki nad bezdomnymi psami.

4.4. Edukacja mieszkańców.

Kluczowym elementem programu zmierzającego do rozwiązania problemów związanych z utrzymywaniem psów na terenie miasta, a w szczególności ich bezdomności, jest edukacja mieszkańców w zakresie zasad humanitarnego traktowania psów oraz obowiązków właścicieli wobec nich.

Edukacja taka pozwoli na uświadomienie potencjalnym właścicielom czworonożnego przyjaciela wszystkich aspektów utrzymywania psa. Będą oni mogli świadomie podjąć decyzje zdając sobie sprawę z przyjmowanych na siebie obowiązków. Pozwoli to ograniczyć ilość właścicieli którzy po wstępnym entuzjazmie rezygnują z utrzymywania psa.

Dodać należy że edukacja w zakresie obowiązków właścicieli psów przyspieszy proces stosowania się ich właścicieli do obowiązujących przepisów porządkowych i jest niezbędnym narzędziem propagowania sterylizacji zwierząt.

Kampania edukacyjna skierowana musi być zarówno do dzieci jak i dorosłych.

W placówkach oświatowych należy prowadzić pogadanki. Narzędziem uzupełniającym edukację powinny być tematyczne, specjalnie przygotowane broszurki.

Akcja edukacyjna dla dorosłych opiera się na broszurce informującej o pozytywnych oraz negatywnych stronach utrzymywania psa. Nieodzownym narzędziem przedmiotowej edukacji są również lokalne media, na zaangażowanie których można liczyć.

Akcję edukacyjną organizować będzie zarówno Urząd Miejski, jak i organizacje społeczne którym bliski jest los zwierząt.

5. Finansowanie działań

Wprowadzenie w życie Programu zapobiegania bezdomności psów pociągnęło za sobą pewne nakłady finansowe. Dotychczas Urząd Miejski w Suwałkach sfinansował zakup i wszczęcie mikroprocesorów u 3.406 psów. Koszt powyższego działania wyniósł ok. 124 tys. zł. Wydano również ok. 6 000 PLN na edukację w przedmiotowym zakresie.

W chwili obecnej Miasto ponosi koszty wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz zapewnienia im opieki. Koszt ten w istotny sposób wzrósł. W 2008 r. wyniesie on około 200 tys. zł więcej niż w poprzednich latach.

Skala powyższych nakładów uzasadnia ponoszenie nakładów na działania, które powinny skutkować ograniczeniem ilości bezdomnych zwierząt a co za tym idzie nakładów na ich utrzymanie.

W zależności od przebiegu procesu znakowania psów może zaistnieć potrzeba sfinansowania ze środków publicznych wszczęcia pewnej ilości mikroprocesorów. Zasadniczym kosztem, poza zapewnieniem opieki bezdomnym psom jest koszt prowadzenia edukacji. Szacuje się, że roczny koszt tego działania wyniesie około 4 000 PLN.

Bezdomne psy są istotnym problemem Suwałk. Realizacja zaproponowanych w niniejszym programie działań, przyniesie szereg korzyści zarówno mieszkańcom miasta, jak i samym zwierzętom.